

IKT development is the formation of a new system of education that can provide educational services to millions of people by reducing spending on education. It is designed to achieve these goals online education that can be defined as the education of the general population suffers through information resources on the Internet. Therefore the use of OIS is the professional competence of the modern teacher of any subject as pedagogical problems of search and selection of necessary information for the study of any educational sector is largely dependent on the skills to use the Internet.

Keywords: *information technology, OIS, competence approach, information literacy and professional competence.*

ВЛАДИМИР ШЕВЧЕНКО

Национальный педагогический университет имени М. П. Драгоманова

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ИНФОРМАЦИОННАЯ СРЕДА

В СИСТЕМЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ТЕХНОЛОГИЙ

Необходимость инновационного развития учебно-воспитательного процесса вуза обусловлена тем, что в современных условиях происходит качественное развитие социокультурной динамики общества, рост темпов обновления парадигм и технологий деятельности во всех слоях общественных отношений, в том числе в образовании. Использование новейших достижений ОИС, способствует интеграции студента в мировое информационное общество, способствует увеличению доли высоко и средне квалифицированных специалистов с соответствующим уровнем образования.

Ключевые слова: *информационные технологии, ОИС, ИКТ, компетентностный подход, информационная грамотность, профессиональные компетенции.*

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Шевченко Володимир Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних систем і технологій Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Коло наукових інтересів: фахова підготовка майбутніх учителів технологій, теорія і практика трудового навчання майбутніх фахівців.

УДК 377.5/377.6:745

ШИМКО Вікторія

Миргородський художньо-промисловий коледж імені М. В. Гоголя

Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка

СУЧАСНИЙ СТАН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-КЕРАМІСТІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ СПЕЦДИСЦИПЛІН

У статті розглядається сучасний стан професійної мистецької освіти в Україні. Особлива увагу приділяється питанню професійної підготовки майбутніх художників-керамістів на прикладі Миргородського художньо-промислового коледжу імені М. В. Гоголя. У статті вивчаються дослідження інших авторів у цьому напрямку. Детально розглядається законодавча база професійно-технічної освіти. Розглянуто галузеві стандарти, які визначають зміст професійної підготовки художників-керамістів, а також комплекс нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти. На прикладі Миргородського художньо-промислового коледжу розглянуто питання особливості освіти та професійної підготовки майбутніх художників-керамістів. У статті проводиться дослідження основних напрямків сучасної мистецької освіти у контексті розвитку професійної освіти художників-керамістів. Запропоновано прогнозування основних шляхів розвитку освіти у підготовці спеціалістів з виготовлення кераміки.

Ключові слова: *мистецька освіта, професійна освіта, художники-керамісти.*

Постановка проблеми. У зв'язку із сучасною потребою в спеціалістах художніх та технічних спеціальностей, які б могли виробляти сучасний український конкурентоздатний продукт, особливо гостро постає питання якості професійної підготовки. Для модернізації професійної освіти є необхідність створення стійкого механізму підвищення якості підготовки спеціалістів, у тому числі і спеціалістів художньої кераміки.

Сьогодні головною метою професійної освіти є не тільки формування в студентів теоретичної системи знань та вмінь, необхідних для майбутньої професії, але і надавання ґрунтовної практичної професійної підготовки, що є особливо актуальним для спеціальностей, пов'язаних з творчою діяльністю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Схожі питання у своїх працях розглядали: О. Васильєва «Специфіка навчання живопису студентів у сфері декоративно-прикладного мистецтва» [14]; О. Власюк «Професійна підготовка майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва» [15]; Н. Комашко «Суть і структура творчої компетентності майбутнього художника» [16]; С. Рябінова «Професійне становлення майбутніх художників декоративно-прикладного мистецтва» [17].

Ці статті розглядають професійну мистецьку освіту у цілому та вивчають різні її аспекти, але питання професійної освіти майбутніх художників-керамістів висвітлено не в повній мірі, тому вивчення цього питання є особливо актуальним.

Метою даної публікації є дослідження сучасного стану та особливостей професійної підготовки майбутніх художників-керамістів у процесі викладання спецдисциплін.

Методи дослідження – теоретичного аналізу, анкетування, опитування, ранжування.

Виклад основного матеріалу. Законодавство України про професійно-технічну освіту базується на Конституції України і складається з Закону України «Про освіту» та інших нормативно-правових актів.

На даний час професійно-технічну освіту регламентують наступні законодавчі документи: Закони України, Укази Президента, Постанови, Положення, Накази МОН України.

Закони України, які регулюють професійну освіту: «Про освіту» від 23.05.1991 р. № 1060-ХІІ [1]; «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 р. № 103/98-ВР [2]; «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти» від 11.09.2003 р. № 1158-ІV [3].

Зміст підготовки спеціалістів художньої кераміки регламентує відповідний галузевий стандарт вищої освіти України (за НАКАЗОМ 07.05.2014 N 558 Про затвердження і введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти), згідно якого складається освітньо-професійна програма підготовки молодших спеціалістів (ОПП). Також зміст підготовки спеціалістів художньої кераміки визначає відповідний галузевий стандарт вищої освіти України (НАКАЗ 07.05.2014 р. N 558 Про затвердження і введення в дію складових галузевих стандартів вищої освіти), освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ). Комплекс нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти. Додаток 1 до наказу Міносвіти України від 31.07.1998 р. № 285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. № 28-р. [1].

Так, згідно ОПП (додаток Б) до переліку навчальних дисциплін і практик даної спеціальності з циклу професійно-орієнтованої підготовки входять такі дисципліни: «Історія образотворчого мистецтва», «Історія декоративно-прикладного мистецтва», «Основи кольорознавства», «Пластична анатомія», «Креслення і перспектива», «Психологія», «Педагогіка», «Шрифти і проектна графіка», «Основи комп'ютерної графіки», «Безпека життєдіяльності», «Основи екології», «Охорона праці», «Основи підприємництва та менеджменту», «Методика викладання спецдисциплін». З циклу професійної та практичної підготовки: «Рисунок», «Живопис», «Ліплення», «Основи композиції і композиція», «Профмайстерність», «Технологія і матеріалознавство», «Навчальна практика», «Пленерна практика», «Технологічно-виробнича практика», «Ознайомча практика», «Педагогічна практика», «Переддипломна практика», «Дипломне проектування».

У процесі вивчення спецдисциплін майбутні спеціалісти з художньої кераміки повинні вміти використовувати отримані теоретичні та професійно-профільовані знання на практиці та вміти виконувати вироби декоративно-прикладного мистецтва від початкового етапу художнього композиційного проектування та моделювання до завершального етапу виконання їх в матеріалі. Також майбутні спеціалісти повинні вміти використовувати в процесі вирішення практичних завдань навички з рисунку та живопису та інших спеціалізованих професійних дисциплін.

У процесі навчання художники-керамісти повинні розвинути свою творчу уяву та образне мислення, зорову пам'ять, художню культуру та естетичний смак, навчитися використовувати самостійно набуті теоретичні знання та практичні навички у творчому процесі, навчитися організувати свою роботу та робоче місце відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці.

Для вивчення стану розвитку творчої уяви та образного мислення майбутніх спеціалістів з художньої кераміки було проведено навчальний експеримент, коли студентам I курсу було видано творче завдання, яке було повторене на 4 курсі. Завдання являло собою початок образної лінії, яку потрібно було додумати, доповнити (Рис. 1).

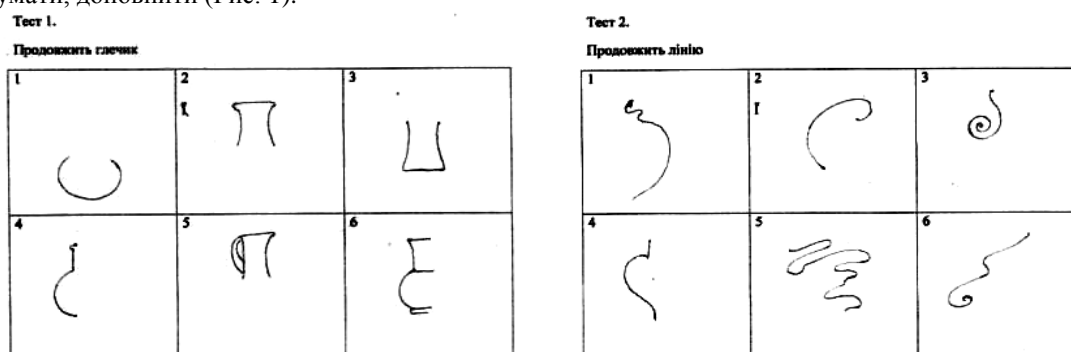

Рис. 1. Завдання на вивчення стану розвитку творчої уяви та образного мислення

Креативність мислення перевірялася за кількістю збігів (однакових схожих рішень) в групі. Найвищий рівень отримали ті, хто виявив нестандартне (несхоже на інших) вирішення даного об'єкту, достатній рівень, якщо кількість схожих рішень не перевищувала 2-3 зображень в групі, середній – якщо половина зображень співпадала з рішеннями інших студентів, і низький рівень виявили студенти, які не змогли продовжити зображення, або зробили це стандартно «як усі». В результаті 10 % студентів I курсу виявили високий рівень, 30 % – достатній рівень креативності, 50 % – середній рівень, і 30 % – низький.

Студенти 4 курсу: 20 % – високий рівень креативного мислення, 40 % – достатній рівень, 30 % – середній і 10 % – низький. Середній рівень креативності в групі починаючи з 1 до 4 курсу виріс на 10-20 %.

Також протягом 4 років було проведено спостереження за розвитком професійних навичок студентів з профільних дисциплін. Так, випускників художніх шкіл на 1 курс вступило 3 з 25. Тому процент абітурієнтів, які володіли на високому рівні основами образотворчої грамоти складав 12 %. За аналізом робіт, які були зроблені з усіх профільних предметів на початку року 1 курсу і в кінці навчального року 4 курсу було виявлено, що всі студенти на достатньому рівні оволоділи образотворчою грамотою, 30% мають високий рівень, 40 % – хороший рівень, 20 % – середній і 10 % – низький.

Також було проведено опитування студентів 4 курсу щодо їх подальших професійних планів. 80 % студентів виявило бажання подальшого навчання в профільних вищих навчальних закладах, 5 % – бажають змінити профіль навчання, 10 % – виявили бажання почати професійну діяльність в галузі виробництва кераміки, і 5 % бажають спробувати інший профіль професійної діяльності.

Подібна тенденція має місце тому, що студенти можуть реалізувати свої можливості або на приватних підприємствах з виробництва кераміки або відкривши власне приватне підприємство. Але у віці 18-20 років ще не відчують впевненості, бо не мають достатнього практичного досвіду та потрібної матеріальної бази для початку приватної трудової діяльності.

Висновки і перспективи подальших наукових розвідок. Виходячи з усього вищевказаного можна зробити висновки, щодо стану професійної підготовки майбутніх художників-керамістів в процесі викладання спецдисциплін:

1. Професійна освіта регламентується законодавством України, яке чітко обумовлює структуру та зміст професійної підготовки майбутніх художників-керамістів.

2. У процесі навчання студенти отримують необхідні знання та навички, які можуть застосувати в практичній трудовій діяльності.

3. За час навчання в студентів розвиваються природні здібності та задатки, творча уява та образне мислення, які необхідні для успішної реалізації професійної діяльності.

Основною метою подальших досліджень є професійна підготовка конкурентоздатного кваліфікованого спеціаліста художника-кераміста, який зможе реалізуватися в професійній та творчій діяльності.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Закон України «Про освіту», за станом на 19 лютого 2016 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. (ВВР). – 1991. – № 34. – С. 451. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/Закону України Про освіту
2. Закон України «Про професійно-технічну освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. (ВВР). – 1998. – № 32. – С. 215. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр
3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань професійно-технічної освіти» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2004. – № 8. – С. 67 – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-вр
4. Наказ МОН України «Про запровадження Типової базисної структури навчальних планів для підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах» від 13.10.2010 р. № 947 / Міністерство освіти і науки України. – К., 2001. – Режим доступу: osvita.ua/Профтехосвіта/Наказ МОН
5. Наказ МОН України «Про затвердження Методики розроблення державних стандартів професійно-технічної освіти з конкретних робітничих професій» від 15.05.2013 р. № 511 / Міністерство освіти і науки України. – К., 2001. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0832-13
6. Положення про професійно-технічний навчальний заклад (постанова Кабінету Міністрів України № 1240 від 5.08.1998 р.) / Кабінет міністрів України. – К., 1998. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1240-98-п
7. Положення про організацію навчально-виробничого процесу в професійно-технічних навчальних закладах (наказ МОН України від 30.05.2006 р. № 419) / Міністерство освіти і науки України. – К., 2006. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0711-06
8. Положення про ступеневу професійно-технічну освіту (постанова Кабінету Міністрів від 3.10.1999 р. № 956) / Кабінет міністрів України. – К., 2001. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/956-99-п
9. Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) (постанова Кабінету Міністрів України № 65 від 20.01.1998 р.) / Кабінет міністрів України. – К., 2001. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-98-п
10. Постанова «Про затвердження Державного стандарту професійно-технічної освіти» від 17.08.2002 р. № 1135 / Кабінет міністрів України. – К., 2002. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1135-2002-п
11. Постанова «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011 р. № 1341 / Кабінет міністрів України. – К., 2011. – Режим доступу до видання: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п
12. Постанова «Про затвердження зразків документів про професійно-технічну освіту» від 09.08.2001 р. № 979 / Кабінет міністрів України. – К., 2001. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/979-2001-п
13. Постанова «Про затвердження Державного переліку професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах» від 11.09.2007 р. № 1117 Положення про професійно-технічний навчальний заклад (постанова Кабінету Міністрів України № 1240 від 5.08.1998 р.) / Кабінет міністрів України. – К., 2001. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1117-2007-п
14. Васильєва Е. Специфика обучения живописи студентов в сфере декоративно-прикладного искусства [Электронный ресурс]. – Режим доступа: file:///C:/Users/admin/Downloads/01003471851.pdf
15. Власюк О. Професійна підготовка майбутніх фахівців декоративно-прикладного мистецтва [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/6169/1/Vlasyuk.pdf
16. Комашко Н. Суть і структура творчої компетентності майбутнього художника [Електронний ресурс] . – Режим доступу: http://library.udpu.org.ua/library_files/psuh_pedagog_prob1_silsk_shkolu/28/visnuk_8.pdf

17. Рябинова С. Профессиональное становление будущих художников декоративно-прикладного искусства / С. Рябинова. – С: Сибирский педагогический журнал. Выход № 15, 2008. – 307 с.

VICTORIA SHIMKO

Myrhorod Industrial Art College named after Gogol of Poltava National Technical University
**MODERN STATE OF PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE CERAMIC ARTISTS
IN THE PROCESS OF TEACHING SPECIAL DISCIPLINES**

The article considers the current state of professional art education in Ukraine. Special attention is paid to the question of the training of future ceramic artists on the example of Mirgorod art-industrial College. He are similar articles and studies made by other authors in this direction.

Author examines in detail the legislative framework of vocational education. The author discusses the industry standards that define the content of professional training of artists-ceramists. Author also examines the complex of normative documents for development of constituents of the system of standards of higher education. The author of the study refers to the regulations governing vocational education in Ukraine, namely the Law of Ukraine On vocational and technical education, presidential decrees, resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine, orders of the Ministry of education and science of Ukraine. Author considered the features of the education and training of future artists-ceramists in the example of Mirgorod art-industrial College. Describes the main qualification requirements for knowledge, abilities and skills of future specialists of ceramics. In this paper we study the main directions of art education in the context of development of professional education of ceramic artists. Author pays special attention to research in this aspect. Author conducted interviews and tests of different age groups of students. Author examines ability, creative imagination, creativity as well as professional advantages (preferences) of students. The author investigated further the professional implementation specialists artists of ceramics. Studies have conclusions that are summed up by the author. The author predicts the possibility of further professional realization of students in this area. The author draws conclusions and predicts the main ways of development of education specialists for the production of ceramics.

The article may be useful for teachers of University, colleges and schools of art direction, for art teachers and scientists who are exploring vocational education of ceramic artists and ceramic artists and students who receive professional art education.

Key words: art education, professional education, ceramic artist.

ВИКТОРИЯ ШИМКО

*Миргородський художественно-промисловий коледж імені Н.В. Гоголя
Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка*

**СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ
БУДУЩИХ ХУДОЖНИКОВ-КЕРАМИСТОВ В ПРОЦЕССЕ ПРЕПОДАВАНИЯ СПЕЦИАЛЬНЫХ ДИСЦИПЛИН**

В статье рассматривается современное состояние профессионального художественного образования в Украине.

Особое внимание уделяется вопросу профессиональной подготовки будущих художников-керамистов на примере Миргородского художественно-промышленного колледжа имени Н. В. Гоголя. Подробно рассматривается законодательная база профессионально-технического образования.

Ключевые слова: художественное образование, профессиональное образование, художники-керамисты.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Шимко Вікторія Володимирівна - здобувач кафедри Культурології та культурологічних дисциплін Полтавського національного педагогічного університету імені В. Короленко, викладач художніх дисциплін Миргородського художньо-промислового коледжу імені М. В. Гоголя Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка.

Коло наукових інтересів: професійна підготовка майбутніх художників-керамістів.

УДК 378.147

ЩИРБУЛ Олександр

Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

**ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ
ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗМІСТУ І МЕТОДІВ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ
ПРИ ВИВЧЕННІ НИМИ ДИСЦИПЛІНИ ТЕХНІЧНА ТВОРЧІСТЬ**

У статті розглядаються проблеми використання інноваційних підходів до вдосконалення змісту й методів підготовки студентів. Здійснено теоретичний аналіз наукових джерел, який дав можливість констатувати, що сучасна педагогічна наука потребує теоретичної розробки та впровадження в практику освітньої діяльності нових підходів до організації навчально-виховного процесу, який спрямований не на збільшення кількості знань, а на творчий розвиток особистості, на вироблення вмінь людини вчитися.

Зокрема, в публікації розглядаються та аналізуються конкретні приклади використання елементів проблемного навчання при викладанні лекційного матеріалу з дисципліни «Технічна творчість», використання методів розв'язання технічних завдань і задач, які сприяють формуванню у майбутніх учителів трудового навчання й технологій різних творчих здібностей.

Ключові слова: інноватика, методи навчання, творчість, творчі завдання.

Постановка проблеми. Реформування освітньої галузі, яке зумовлено новими вимогами до навчання й розвитку сучасної особистості, потребує вдосконалення змісту навчання та впровадження в навчально-виховний процес нових методів та засобів, котрі забезпечували б майбутнім фахівцям як